

Flagermus

Ræveholmsmose 2018

SENATUR

Flagermusundersøgelse Ræveholmsmose

Undersøgelsen er foretaget af:

SeNatur

Thomas W. Johansen

Hærvejen 10

4660 Store Heddinge

E-mail: Thomas.w.johansen@gmail.com

Tlf.: +45 51 90 56 00

Undersøgelsen er foretaget for:

Annebeth Hoffmann/Tamarix ApS

Resumé

Der blev natten mellem den 25. og 26. juli 2018 foretaget en flagermusundersøgelse med stationære automatiske flagermusdetektorer. Der blev opsamlet, hvad der svarer til 1431 registreringer af flagermus. Disse registreringer indeholdt hele 10 flagermusarter (Tabel 1). Alle arterne er på Habitatdirektivets bilag IV. To arter: Bredøret flagermus og Damflagermus er på EF-Habitatdirektivets bilag II. Tre arter: Bredøret flagermus, Damflagermus og Brandt/Skægflagermus er kategoriseret som sårbare (VU) på den Danske Rødliste (Wind, P. & Pihl, S. 2010). Damflagermus er på den Danske Gulliste kategoriseret som national (Stoltze, M. og Pihl, S. (red). 1998).

En tilsvarende undersøgelse blev foretaget i 2017 natten mellem den 6. og 7. juli. Her blev der til sammenligning fundet 8 arter flagermus (Tabel 1).

Fund af sjældne arter som Damflagermus, Brandt/Skægflagermus og Bredøret flagermus i et og samme område er ganske opsigtsvækkende, og synes at understrege stedets egnethed for flagermus.

Metode

Flagermusundersøgelsen blev foretaget med detektormetoden. Detektormetoden går ud på, at man ved hjælp af flagermusdetektorer registrerer flagermus ved at identificere dem på deres ekkoskrig. I denne undersøgelse blev der udført punktregistrering med detektorer, der automatisk registrerer, når en flagermus passerer. Detektoren optager en lydfil, der senere kan analyseres på computer og derved registreres flagermusen på artsniveau. Punktregistreringerne blev foretaget med automatiske programmerbare flagermusdetektorer, der blev placeret 2 steder i Ræveholmsmose (Figur 1) natten mellem den 25. og 26. juli 2018, hvor de var forprogrammeret til at registrere flagermus fra 30 minutter før solnedgang til 30 minutter efter solopgang. Optagelserne blev siden opdelt i sekvenser af 5 sekunder. Hver 5 sekund sekvens bliver gemt i en lydfil i wav format og siden analyseret på computer i programmet BatSound. Disse 5 sekunders sekvenser omtales senere som registreringer. Registreringerne er således ikke et udtryk for antallet af flagermus, men et udtryk for mængden af tid flagermus har opholdt sig i umiddelbar nærhed af detektorerne.

Vejr

Undersøgelsen blev gennemført under særdeles fine vejrforhold. Vinden kom fra en nordlig retning med 1-3 m/sek. Let skyet. Temperatur omkring midnat var 20° C. Ingen nedbør.

Detektorplaceringer

Figur 1 - Oversigt over placeringer af flagermusdetektorer. Gule prikker er detektorplaceringer i 2018 (1-2). Røde prikker (A-C) er detektorplaceringer i 2017.

Resultat

I 2018 blev der i undersøgelsen gjort ca. 1449 registreringer af 5 sekunders sekvenser af flagermus (svarende til et gennemsnit på 724 registreringer pr. detektor). Disse registreringer fordelte sig på 10 arter. Til sammenligning blev der i 2017 gjort 1921 registreringer af 5 sekunders sekvenser (svarende til 672 registreringer pr. detektor). Disse registreringer fordelte sig på 8 arter.

Det er især værd at bemærke:

- At arten Damflagermus, der før 2017 ikke var kendt fra Sjælland (Johansen, T.W.), atter i 2018 blev fundet på lokaliteten.
- At Bredøret flagermus, der på landsplan har en udbredelse der begrænser sig til det sydøstlige Danmark, i 2018 er fundet på begge detektorplaceringer.
- At Brandt/Skægflagermus, der blot er fundet få gange på Sjælland, er fundet på begge detektorplaceringer.

Art	2017			2018	
	A	B	C	1	2
¹ Brandt-/Skægflagermus				3	1
Bredøret flagermus	4			3	1
Brunflagermus	9	2	24		1
Damflagermus	5			1	5
Dværgflagermus	999	236	410	968	207
Langøret flagermus			2	3	1
Skimmelflagermus				3	3
Sydflagermus	113	5	3	32	3
Troldflagermus	6	9	4	107	5
Vandflagermus	17	36	37	39	33

Table 1 - Forekomst af flagermusarter pr. detektorplacering i hhv. 2017 og 2018

¹ Brandts flagermus og Skægflagermus kan ikke adskilles fra hinanden med detektormetoden, da deres skrig er for ens. For sikker bestemmelse er netfangst nødvendig.

Status for arterne

- Alle registrerede arter af flagermus er på EF-Habitatdirektivets bilag IV (Søgaard, B. & Asferg, T.)
- Bredøret flagermus og Damflagermus er på EF-Habitatdirektivets bilag II (Søgaard, B. & Asferg, T.)
- Bredøret flagermus, Damflagermus og såvel Brandts flagermus samt Skægflagermus er kategoriseret som sårbare på den danske rødliste (Wind, P. & Pihl, S.)
- Damflagermus er på den Danske Gulliste kategoriseret som national ansvarsart. Definitionen på begrebet national ansvarsart er: Arter for hvilke Danmark på et eller andet tidspunkt i artens livscyklus rummer en så stor del af den totale verdensbestand, at vi har et særligt nationalt ansvar for artens beskyttelse (Stoltze, M. og Pihl, S. (red). 1998).

Anbefalinger

At Ræveholmsmose og de tilstødende skovområder er interessante for flagermus understreges af, at der på en nat kan registreres hele 10 arter flagermus, og heraf er to arter ekstremt sjældne på Sjælland: Damflagermus og Brandts/Skægflagermus (Baagøe, H. J. 2007). Yderligere en art, Bredøret flagermus, har en begrænset udbredelse i Danmark og må betragtes som sjælden (Baagøe, H. J. 2007). Der hersker ingen tvivl om at skoven Det Øde og engene i Ræveholmsmose er en fantastisk kombination når det gælder flagermus. På engene produceres mængder af insekter. I skovene kan flagermusene finde bo i hulheder i gamle beskadigede træer, ligesom skoven også er en god kilde til insekter. For at sikre fortsat gode forhold for flagermus bør man:

1. Sikre bedst mulige bosteder for flagermus. Træer med hulheder skal bevares. Ligesom man aktivt kan beskadige træer, så de bliver flagermusegnede.
2. Sikre bedst mulig insektproduktion i såvel skov som eng. Dette gøres bl.a. ved at opretholde en fugtig skov. Det kan eksempelvis overvejes om der er dræn der bør afvikles. Sikre at engene er i en god biologisk balance, og ikke vokser til.
3. Mange arter af flagermus overvintrer under jorden. Det vil afgjort gavne området flagermus hvis der etableres en flagermuskælder i området.

Kilder

Baagøe, H. J. 2007. "Kapitlerne om flagermus" s. 40-99. [red.] H. J. Baagøe og T. S. Jensen. *Dansk Pattedyr Atlas*. s.l. : Gyldendal, 2007, s. 392.

Johansen, T. W. (2017). Flagermus i Vordingborg Kommune Sydøstsjælland 2017. Senatur.

Søgaard, B. & Asferg, T. (2007). *Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV - til brug i administration og planlægning*. Danmarks Miljøundersøgelser, Århus Universitet.

Stoltze, M. og Pihl, S. (red). (1998). *Gulliste 1997 over planter og dyr i Danmark*. s.l. : Miljø- og Energiministeriet, Danmarks Miljøundersøgelser og Skov- og Naturstyrelsen., 1998.

Wind, P., & Pihl, S. (2010). *Den danske rødliste*. Danmarks Miljøundersøgelser - NERI, Århus Universitet.

